

alaprājz

A jövő építésze – az építészet jövője

Építészkongresszus

Jacob van Rijs (MVRDV)

Massimiliano Fuksas

Hans Hollein

Beszélgetés Greg Linn-nel

Lamellák és a hangulati tér

Monolit üveg

Téma: üvegek

Kulturális örökség

A távolság kilenc szintje

Arány és lélek

Aviarium pauperum

Budapestiáda

1

11. évfolyam
2004. január–február
Ára: 745 Ft
HU ISSN 1417-6939

Házszerű ház

Az MVRDV ypenburgi lakó-projektje, Hollandia

Vukoszávlyev Zorán

Archetípus
Winy Maas, Jacob van Rijs és Nathalie de Vries számára a lényegi olvashatósága

1

Az alapkonceptiótól a megvalósulásig terjedő hosszú idő megkívánja a következetes „szembenállást” a feladattal, hogy a végén csak a lényeg maradjon, törölve a „zajokat”.

elsődleges. A tervezést komplex folyamatként kezelik: teóriák, módszerek, elvek, intuíciók összességének. Az alkotófolyamat végső eredménye a ház, a reá jellemző „hatás”-sal.

A ház mitologikus alapfogalmát értelmezhetnének Semper vagy Gideon alapján is. Azonban a teoretikus megközelítéseknek sokkal elemibb a bemutatott lakóegyüttes alapformája, mintsem igényelné a gondolati elemzést. A gyermeki naivitás fogalmaz

2

ilyen erőteljességgel. Az érezhetően jó arányú, bázikus tömörségű, nyeregvetős tömbforma a ház alaptípusa. A szabad komponálással elhelyezett nyílásáttörések ablakot vagy ajtót formálnak, ugyanazzal a méretrenddel. A tömbök közötti térbeli átlátások, a rövidülések és kitakarások hangulatához a személyesség érzete kapcsolódik.

Az MVRDV szándéka egyértelmű. A ház alapfogalmát alkotják meg újra, nyeregvetős, földszint-emelet-tetőteres egységben. A nyílások padlóvonalig érnek, ezáltal térfolytonosságot biztosítanak a minden egyes lakóegységhez tartozó saját kertrésszel. S ezen alapvetések után már csak az építőművészi kompozíciós módszer az, mely az individuális lakóegységet 119 lakás alkotta egységes parkká fogja össze.

Az egyneműség variációi

Az MVRDV sémája a konvencionális rendtől eljut a személyesség megnyilvánulásáig. Tervükben több komponálási módszer rétegeit vetítik egymásra. Helyszínrajzi alapvetés volt a gépkocsiforgalom kizárása a belső területekről: az autókat a beépítés külső vonala mentén hagyva a feltáró gyalogutakon lehet megközelíteni a lakások többségét. A tömbbelső három fő gyalogosútja utcasávokat jelöl ki, melyeket kisebb átkötések és teresedések lazítanak fel.

A második tervezési réteg a sorház-rendszert humanizálja. Az egységek sorolását metszésekkel darabolja fel, majd a 2-3-4 lakóegységből álló tömböket térben előrehúzza vagy hátrahúzza. Eként három alapkonfiguráció jön létre a telepítésben: a csak elő- vagy csak hátsó udvarral rendelkező lakótömb, illetve a telekszeletben középre helyezett épület. Mindeközben a tervezők az alaprajzi szervezésben fenn-

tartják, hogy a lakóegységek előlről és hátulról is megközelíthetők a gyalogterületek felől. A harmadik séma az anyagok használatának kompozíciós játéka. Kizárólagosan ötféle homlokzatburkoló anyagot alkalmaznak: cserép, faszindely, poliuretántábla, műanyag hullámlemez és bordás alumínium. A burkolatok a vasbeton tartószerkezetet egyneműen fedik: az anyagok az éleken áthajlanak, a nyílásáttöréseknél kiváltás nélkül szakadnak fel, a gerinctől a talajcsatlakozásig folytonos héjat képeznek. Az erőteljes anyagszerűség elemntáris hatásával hiteles képet ad. A burkolat a szerkezeti hierarchiában elsődlegessé válik, az épület érzékelésében a monolit-hatás az egyszerű házformát még inkább kiemeli.

A negyedik szervezési réteg az elő- vagy hátsó kertben található tárolóépületek csoportosítása és anyagválasztása. A félnyeregvetős szerszamos-fészereket önállóan vagy összefogatva helyezték el a telekhatárokra a tervezők, a könnyű vázrendszerre pedig a tulajdonosok maguk választhattak áttetsző üveg- vagy fémtáblás burkolatot.

A kompozíciós szándékok csak a mélyebb rétegekben elemezhetőek, s valójában csak kritikai szempontból lényegesek. Az ypenburgi „Hageneiland” az MVRDV olvasatában a ház archetípusával foglalkozik. A redukciós szándékok a személyes élmény-kapcsolat kialakulását szolgálják. A tömbök játékos térbeli helyzete érzelmgazdag, a kertrészeket elválasztó alacsony sövények közvetlen szomszédsági viszonyt generálnak, a tömbbelső utcái és terei az élet színterévé válnak.

The house like a house

The long period of time it took to make the project a reality calls for an honest look—that we drown out all the 'noise' and discover its real essence.

Archetype

To Winy Maas, Jacob van Rijs and Nathalie de Vries, it is of primary importance that the essence of the structure be legible. The result of their complex plan—a combination of theory, technique, and intuition—is the archetypical 'house' with its accompanying 'effect'.

The mythological concept could also be explained in Semper's or Gideon's terms, but in getting to the heart of the matter it is important to examine the basic elements of the house in all their child-like naivete. The house's basic elements lie in its gable roof, clean proportions, compactness and block shape; windows and doors are freely composed on the same scale. The views of the surrounding area and neighboring buildings create a personal environment.

MVRDV's aim is clear-cut: the concept of 'house' has been recreated, a unit consisting of ground floor-level-attic and gable roof. Openings extend to the floor line to create a continuous flow of space that allows each housing unit to have its own garden area. This established, it is now up to the artistic ingenuity of the architects to integrate the 119 individual apartments into a comprehensive whole or park.

Homogenous Variety

MVRDV's scheme ranges from the conventional to self-expression, and contains various overlapping compositional styles, central to which is the exclusion of traffic from the interior. With cars restricted to the edges of the neighborhood, three paths open for residents to proceed on foot. These paths relax to form smaller intersections and open spaces.

The second phase concerns humanizing an otherwise systematic row of houses. Linearity is broken up by arrangements in twos, threes and fours which are pulled forward or back. As a result, three basic configurations came into being: those plots with access only to front- or backyards, and those occupying the center of the property. In any case, great care was taken at the planning stage to ensure that they are accessible from both the front and back.

The third phase relies on materials and compositional play. Only five different types of cladding are used—roof tiles, shingles, and sheets of polyurethane, plastic, and aluminum. The reinforced concrete skeleton is covered in the same material: edges are covered, lintel-less wall openings appear, from top to bottom they wear a single skin. The striking textuality and elementariness of the structure bears witness to its authenticity. In this compositional hierarchy cladding ranks first, and the monolithic effect this creates does even more to bring out the simple form being represented here.

The fourth phase involves the storage units, located in the front and back garden areas. These half-gabled, lightweight tool sheds are found separately or in groups at the edge of the property.

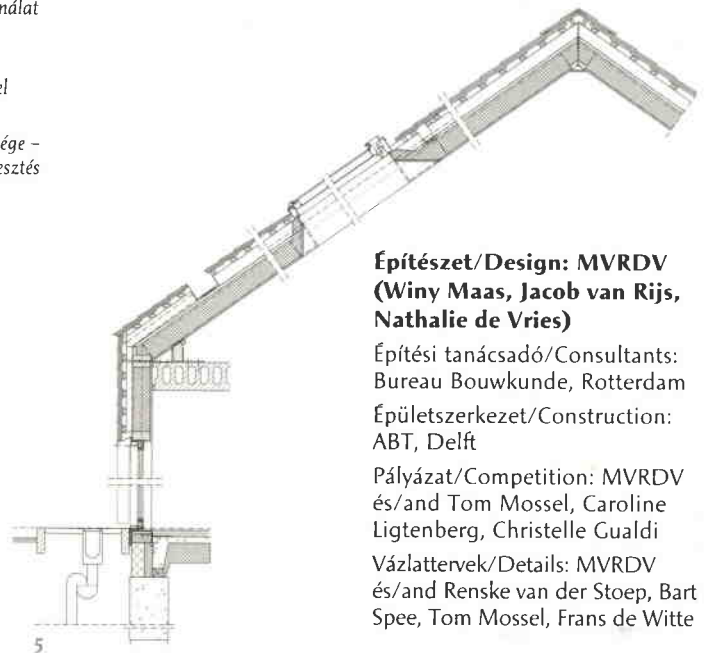

1. A megmozgatott tömegek között átlátások nyílnak
2. A lakóegyüttes külső képe: házszerű házak színes sora
3. Alaprajz és metszet vázlat
4. Változatos anyaghasználat a redukált épületformán
5. Metszet-részlet a rétegtelmezéssel borított házban
6. Az anyagok egységessége – sarkokon átforduló szerkesztés

Residents are given a choice of either glass or metal cladding.

The true meaning of the composition can only be understood at its deeper level, is really only important from a critical standpoint. MVRDV's 'Hageneiland', Ypenburg is concerned with the archetypical house. Its reductionism fosters personal experience and contact, the spacial construct is emotionally rich, the garden areas—with their privacy-giving but low hedge-work—serve to generate an open relationship with the neighborhood, the paths and spaces become a real-life stage.

Zorán Vukosavljević, PhD
Ford.: Darin Kranich

Építészet/Design: MVRDV (Winy Maas, Jacob van Rijs, Nathalie de Vries)

Építési tanácsadó/Consultants: Bureau Bouwkunde, Rotterdam
Épületszerkezet/Construction: ABT, Delft

Pályázat/Competition: MVRDV és/and Tom Mossel, Caroline Ligtenberg, Christelle Gualdi
Vázlat/tervek/Details: MVRDV és/and Renske van der Stoep, Bart Spee, Tom Mossel, Frans de Witte

Fotó/Photo: Vukosavljević Zorán

